

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

АГЕНЦИЈА ЗА ЗАШТИТУ ОД ЈОНИЗУЈУЋИХ ЗРАЧЕЊА
И НУКЛЕАРНУ СИГУРНОСТ СРБИЈЕ

ПРОГРАМ РАДА ЗА 2012. ГОДИНУ

БЕОГРАД, ДЕЦЕМБАР 2011.

На основу тачке 8. става 5. подтачке 3) Одлуке о оснивању Агенције за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије („Службени гласник РС”, број 76/09),
Управни одбор Агенције за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије на седници одржаној 12. јануара 2012. године, доноси

ПРОГРАМ РАДА АГЕНЦИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ ОД ЈОНИЗУЈУЋИХ ЗРАЧЕЊА И НУКЛЕАРНУ СИГУРНОСТ СРБИЈЕ ЗА 2012. ГОДИНУ

УВОД

Агенција за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије (у даљем тексту Агенција) основана је Одлуком Владе Републике Србије од 18. децембра 2009. године („Службени гласник РС”, број 76/09), на основу члана 5. Закона о заштити од јонизујућих зрачења и о нуклеарној сигурности („Службени гласник РС”, број 36/09), члана 43. став 1. Закона о влади („Службени гласник РС“, бр. 55/05, 71/05 - исправка, 101/07 и 65/08) и члана 9. Закона о јавним агенцијама („Службени гласник РС“, бр. 18/05 и 81/05).

На оснивање, правни положај и финансирање Агенције примењују се одредбе закона којим се уређују јавне агенције. Агенција је основана ради обезбеђивања услова за квалитетно и ефикасно спровођење мера заштите од јонизујућих зрачења и мера нуклеарне сигурности при обављању радијационих делатности и нуклеарних активности као самостална регулаторна организација која врши јавна овлашћења у складу са законом.

Законом о заштити од јонизујућих зрачења и о нуклеарној сигурности (у даљем тексту Закон) утврђен је спектар надлежности Агенције на пословима спровођења мера заштите од јонизујућих зрачења и мера нуклеарне сигурности (члан 6. Закона), а једно од најважнијих овлашћења од значаја за спровођење Закона је доношење подзаконских прописа (правилници, програми, упутства) којима ће се омогућити потпуна примена Закона од стране институција које обављају радијационе односно нуклеарне делатности.

Основна мисија Агенције за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије је:

Успостављање услова за квалитетно и ефикасно спровођење мера заштите од јонизујућих зрачења и мера нуклеарне сигурности при обављању радијационих делатности и нуклеарних активности на територији Републике Србије.

I. ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОГРАМА РАДА

Основе за израду Програма рада Агенције за 2012. годину су:

- Закон о јавним агенцијама („Службени гласник РС“, бр. 18/05 и 81/05), где је одредбама члана 15. Закона прописна надлежност и обавеза Управног одбора да усваја годишњи програм рада;
- Одлука Владе о оснивању Агенције за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије („Службени гласник РС“, број 76/09);
- Закон о заштити од јонизујућих зрачења и о нуклеарној сигурности („Службени гласник РС“, број 36/09);
- Овлашћење и обавезе Управног одбора Агенције, који је именовала Влада решењем 24 број:119-158/2010, од 14. јануара 2010. године, и који у складу са одредбама из члана 15. Закона о јавним агенцијама, између осталог усваја годишњи програм рада.

Основни циљеви и задаци Агенције у 2012. години су:

- Измена организационе структуре у циљу оптимизације и обезбеђивања административно-стручних капацитета која треба да омогући обављање послова из надлежности Агенције у складу са Законом; Наставак јачања одговарајућих административно-стручних капацитета Агенције започетих у 2011. години. Одлуком Владе о измени Одлуке о максималном броју запослених у органима државне управе, јавним агенцијама и организацијама за обавезно социјално осигурање, Сл. Гл. Р.Србије 39/2011, Агенцији је одобрено 35 запослених. Како Агенцији Законом о буџету Р.Србије за 2012. годину нису обезбеђена средства потребна за проширење броја запослених испуњење ове планиране активности неће бити могуће уколико не буду обезбеђена додатна средства из Буџета Р Србије;
- Припрема нацрта Програма радијационе сигурности и безбедности, Програма нуклеарне сигурности и безбедности, Програма управљања радиоактивним отпадом, Уредбе о мерама безбедности нуклеарних објеката и нуклеарних материјала и Плана за деловање у случају акцидента које доноси Влада у складу са Законом о заштити од јонизујућих зрачења и о нуклеарној сигурности;
- Имплементација сета подзаконских прописа, донесених током 2011. године у складу са Законом о заштити од јонизујућих зрачења и о нуклеарној сигурности;
- Преглед Закона и подзаконских аката ради припреме за измене и допуне ових прописа у циљу њиховог даљег усклађивања са правним тековинама ЕУ;
- Израда упутстава и процедура потребних за спровођење мера радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности у циљу ефикасније имплементације прописа;
- Издавање лиценци за обављање радијационе делатности и нуклеарне активности, решења за обављање послова заштите од јонизујућих зрачења, решења за коришћење извора јонизујућих зрачења, дозвола за промет радиоактивних и нуклеарних материјала, потврда о евидентирању извора јонизујућих зрачења, мишљења и сертификата у области заштите од зрачења;
- Обезбеђивање услова за формирање база података и регистара неопходних за уређивање области радијационе (извора јонизујућих зрачења који се користе,

- извора којима се не зна власник и извора који се више не користе, професионално изложених лица) и нуклеарне (нуклеарних материјала) сигурности и безбедности;
- Контрола испуњености услова на основу којих су издате лиценце, дозволе и решења; Током 2012. године се планира већи број надзора при издавању лиценци;
 - Доношење *Споразума о узајамном обавештавању и усаглашавању планова рада* између Агенције за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије и Министарства животне средине, рударства и просторног планирања у чијем саставу се налази инспекцијски надзор над спровођењем мера заштите од јонизујућих зрачења;
 - Потписивање билатералних споразума о раној најави информација у случају радиолошког акцидента, са суседним државама, који је започет у 2011. години биће настављен;
 - Активности на обезбеђивању услова за ратификацију Додатног протокола уз Споразум о примени гаранција о неширењу нуклеарног наоружања (попис нуклеарних материјала);
 - Обезбеђивање услова за потписивање међународних конвенција: Конвенције о нуклеарној сигурности и Заједничке конвенције о сигурности испуњеног нуклеарног горива и о сигурности управљања радиоактивним отпадом;
 - Сарадња са ЕУ и Међународном агенцијом за атомску енергију на активностима у оквиру међународног пројекта, чији је корисник Агенција, *Формирање националног регистра нуклеарних материјала, извора јонизујућих зрачења, радиоактивног отпада и излагања и јачање других релевантних функција регулаторног тела*. Услов за потпуно остваривање ове активности је обезбеђивање финансијских средстава из Буџета Р.Србије за национално учешће Републике Србије у овом пројекту;
 - Остали облици међународне сарадње

II. УСЛОВИ ЗА РАД АГЕНЦИЈЕ

1. НОРМАТИВНИ УСЛОВИ

Агенција је основана одлуком Владе Републике Србије и уписана је у судски регистар код Трговинског суда у Београду, дана 18. децембра 2009. године. Именовањем Управног одбора, доношењем *Пословника о раду Управног Одбора Агенције, Статута, Правилника о раду, Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места Агенције за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије, Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама* обезбеђени су нормативни услови за рад.

2. КАДРОВИ

На дан 31.12.2011. године, у Агенцији је било 15 запослених на неодређено радно време (12 запослених са ВСС и 3 запослена са ССС) и Директор Агенције на одређено време (5 година). Такође, у Агенцији је запослен и један радник ангажован по уговору о делу.

Одлуком Владе 05 Број: 112-4418/2010-002, од 17. јуна 2010. године Агенцији је одобрено максимално 18 запослених. Одлуком о измени Одлуке о максималном броју запослених 05 број 112-43508/2011 од 02. јуна 2011.године, тај број је повећан на 35. Због недовољних средстава опредељених Агенцији Законом о буџету за 2012. годину, садашњи број запослених у 2012. години не би било могуће мењати. Број запослених ће се мењати у 2012. години у складу са Одлуком Владе уколико се обезбеде додатна средства из Буџета Р.Србије.

Обука кадрова за обављање послова из делокруга рада Агенције обављаће се углавном кроз програме техничке помоћи Међународне агенције за атомску енергију.

3. ПРОСТОР И СРЕДСТВА ЗА РАД

Средства за рад Агенције се у складу са законом обезбеђују делом из буџета Републике Србије, а делом из прихода које Агенција оствари обављањем послова из своје надлежности као и донација, прилога, поклона домаћих и страних правних лица. Почетком 2011. године, ступањем на снагу Правилника о висини накнаде за издавање лиценци, дозвола, решења, потврда о евидентирању и сертификата, омогућено је успостављање механизма за остваривање сопствених прихода Агенције.

Решењем Градоначелника града Београда број 361-3707/11-Г од 19. октобра 2011. године, Министарству животне средине, рударства и просторног планирања је, за потребе Агенције, дат на коришћење, без накнаде закупа, пословни простор у палати “Београђанка“, улица Масарикова бр. 5 при чему Агенција сноси трошкове месечног одржавања. У тај простор Агенција се преселила 28. децембра 2011. године. У току је процедура за регистрацију новог седишта Агенције.

4. ФИНАНСИРАЊЕ АГЕНЦИЈЕ

Финансијско пословање Агенције је регулисано Законом о јавним агенцијама („Службени гласник РС“, бр. 18/05 и 81/05), Законом о заштити од јонизујућих зрачења и о нуклеарној сигурности („Службени гласник РС“, број 36/09), Законом о буџетском систему („Службени гласник РС“ бр. 54/09 , 73/10 и 101/11), Законом о буџету Републике Србије („Службени гласник РС“ број 101/11) и Одлуком о оснивању Агенције за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије („Службени гласник РС“, број 76/09). Агенција своје финансијско пословање остварује на основу и у складу са Годишњим финансијским планом прихода и расхода, који доноси Управни одбор

Агенције а сагласност на одлуку Управног одбора даје Влада Републике Србије. Исто тако, на резултате финансијског пословања Агенције и на годишње финансијске извештаје Агенције, које је претходно донео Управни одбор Агенције, сагласност даје Влада Републике Србије. Агенција се финансира из републичког буџета и прихода које обезбеђује наплатом прописаних накнада за услуге које пружа у складу са законом, и из донаторских извора.

У складу са Законом о буџетском систему, Законом о јавним агенцијама, Законом о буџету Републике Србије за 2012. годину, са раздела 23, функције 560, економске класификације 451 – Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама, Агенцији су одобрена средства у износу од 30.000.000,00 динара. Планирана висина сопствених прихода за 2012. годину, која се обезбеђују наплатом накнада по Правилнику о висини накнаде за издавање лиценци, дозвола, решења, потврда о евидентирању и сертификата (на који је Влада Републике Србије дала сагласност на седници одржаној 16. децембра 2010. године), износи 14.900.000,00 динара. На основу ових извора финансирања, Агенција је у обавези да оснивачу – Влади Републике Србије достави Финансијски план за 2012. годину, који претходно треба да усвоји Управни одбор Агенције. За јачање административно-стручних капацитета Агенције и за остваривање свих њених функција требало би обезбедити додатна средства у 2012. из Буџета Р Србије.

III. ИЗВРШАВАЊЕ ПОВЕРЕНИХ ПОСЛОВА

1. Доношење подзаконских прописа и имплементација подзаконских аката

За спровођење Закона о заштити од јонизујућих зрачења и о нуклеарној сигурности („Службени гласник РС”, број 36/09) током 2012. године, Агенција ће припремити нацрте следеће подзаконских аката:

1. Програм радијационе сигурности и безбедности;
2. Програм нуклеарне сигурности и безбедности;
3. Програм управљања РАО;
4. Уредба о мерама безбедности нуклеарних објеката и нуклеарних материјала;
5. План за деловање у случају акцидента, које доноси Влада Р Србије.

Осим усвајања ових аката планира се и преглед Закона и подзаконских аката ради припреме за измене и допуне ових прописа у циљу њиховог даљег усклађивања са правним тековинама ЕУ.

Такође је планирана и имплементација сета подзаконских прописа, донесених током 2011. године у складу са Законом о заштити од јонизујућих зрачења и о нуклеарној сигурности као и израда упутстава и процедура потребних за спровођење мера радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности у циљу ефикасније имплементације прописа.

2. Обезбеђивање услова за формирање база података (централни регистар) о изворима јонизујућих зрачења и корисницима тих извора, професионално изложеним лицима, као и о другим подацима од значаја за заштиту од јонизујућих зрачења, радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност; успостављање централне евиденције о нуклеарним објектима, нуклеарним материјалима и радиоактивном отпаду и контроле евиденција које воде корисници као и обезбеђивање софтверске подршке за остваривање истих.

3. Обављање регулаторних послова везаних за издавање, продужавање и одузимање лиценци за обављање радијационе делатности и нуклеарне активности, као и контрола испуњености услова на основу којих су издате лиценце, дозволе и решења за обављање радијационе делатности и нуклеарне активности, промет радиоактивних и нуклеарних материјала и обављање послова заштите од јонизујућих зрачења, радијационе делатности или нуклеарне активности.

4. Организовање систематског испитивања радиоактивности животне средине за наредну годину у складу са Правилником о утврђивању Програма систематског испитивања радиоактивности животне средине, уколико буду обезбеђена додатна средства из Буџета Р Србије и објављивање Годишњег извештаја о нивоу излагања становништва јонизујућим зрачењима за претходну годину који ће бити припремљен и објављен до 30. јуна 2012. године.

5. Достављање средствима јавног информисања, надлежним државним органима и Међународној агенцији за атомску енергију информација од значаја за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност;

IV. МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА И ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ

1. Сарадња са Међународном Агенцијом за атомску енергију (МААЕ).

Сарадња са МААЕ се остварује кроз националне пројекте и учешће у регионалним и међурегионалним пројектима у оквиру програма техничке сарадње. Током 2012. године почиње нови пројектни циклус МААЕ у трајању од 2 године, и он обухвата укупно 4 национална пројекта који се реализују у Републици Србији и 32 регионална пројекта у којима разнородне институције Републике Србије узимају учешће. Могуће је повремено учешће у међурегионалним пројектима од интереса, или у пројектима који су ван ових категорија (нпр. R2D2 пројекат).

Агенција има обавезу да током године прати реализацију свих пројеката из програма техничке сарадње у које је Република Србија укључена. У овој години планира се побољшање постојећег система пријављивања на скупове увођењем *InTouch* МААЕ

електронског система у праксу, као и побољшање процеса извештавања (нови формулари за извештаје са скупова и за националне извештаје).

У септембру 2012. године се планира подношење предлога нових националних пројеката за следећи пројектни циклус 2014. – 2015. године, у чему Агенција има активну улогу.

У оквиру техничке помоћи МААЕ очекује се и обука кадрова из Агенције за обављање појединих регулаторних послова из области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности.

Представници Агенције ће у септембру 2012. године учествовати у оквиру делегације Републике Србије на 56. Генералној конференцији МААЕ која се одржава у Бечу.

2. Припрема пројеката чија реализација би се финансирала из вишекорисничких ИПА фондова Европске комисије, а који се најчешће реализују у сарадњи са МААЕ требало би да обезбеди средства за побољшање регулаторне структуре и капацитета.

Сарадња са ЕУ и МААЕ на активностима у оквиру међународног пројекта, чији је корисник Агенција, *Формирање националног регистра нуклеарних материјала, извора јонизујућих зрачења, радиоактивног отпада и излагања и јачање других релевантних функција регулаторног тела*. Услов за потпуно остваривање ове активности је обезбеђивање финансијских средстава из Буџета Републике Србије за национално учешће Републике Србије у овом пројекту;

3. Активности на припреми (попис нуклеарних материјала) за ратификацију Додатног протокола уз Споразум о примени гаранција о неширењу нуклеарног наоружања;

У сарадњи са Департаманом за енергију САД, планира се семинар у Београду у фебруару 2012. године за високе званичнике Републике Србије, чији је организатор Агенција и Министарство спољних послова Р Србије као и обуке током 2012. године за запослене у Агенцији који ће радити на овој активности.

4. Учешће у спровођењу међународних споразума и резолуција које је Република Србија ратификовала, а тичу се области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности.

Агенција има активно учешће у радној групи за примену СБ УН Резолуције 1540 и у изради Нацрта Националног акционог плана за примену ове резолуције.

5. Обезбеђивање услова за потписивање две међународне конвенције: Конвенције о нуклеарној сигурности и Заједничке конвенције о сигурности

ислуженог нуклеарног горива и о сигурности управљања радиоактивним отпадом

6. Потписивање билатералних споразума о раној најави информација у случају радиолошког акцидента са суседним државама, који је започет у 2011. години а биће настављен у 2012. години
7. Сарадња са регулаторним телима из региона и међусобна размена искустава кроз билатералне контакте
8. Остали облици међународне сарадње

УПРАВНИ ОДБОР

ПРЕДСЕДНИК

Проф. др Иштван Бикит

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ПРОПИСА

Правни основ за доношење овог прописа је тачка 8. став 5. подтачка 3) Одлуке о оснивању Агенције за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије („Службени гласник РС”, број 76/09).

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ПРОПИСА

Разлог за доношење овог прописа је обавеза Агенције за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије прописана тачком 8. став 5. подтачка 3) Одлуке о оснивању Агенције за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије („Службени гласник РС”, број 76/09), којом је прописано да Управни одбор Агенције за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије усваја годишњи програм рада Агенције, на који сагласност даје Влада Републике Србије.

III. СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОПИСА

За спровођење овог прописа нису потребна новчана средства